

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wstęp do literaturoznawstwa		8.0.13303	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Lingwistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Lingwistyka stosowana	forma	stacjonarne
		moduł	komunikacyjno-translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Piotr Kallas; dr hab. Agnieszka Haas, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		15 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - samodzielna praca (lektura);	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie do testu zaliczeniowego i jego napisanie.	
Liczba godzin		Razem: 45 godzin = 3 ECTS.	
Wykład: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski - angielski - niemiecki	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Praca własna studenta - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		Kolokwium pisemne z pytaniami otwartymi.	
		Podstawowe kryteria oceny	
		• aktywny udział w zajęciach - 25%, • zaliczenie pisemnego testu końcowego (kolokwium) - 75%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Aktywny udział w zajęciach	Kolokwium pisemne z pytaniami / zadaniami otwartymi
	Wiedza	
K_W03	+	+
K_W04	+	+
K_W05	+	+
K_W07	+	
K_W11	+	+
	Umiejętności	
K_U02	+	+
K_U04	+	+
K_U05	+	+
K_U07	+	+
K_U09	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	
K_K03	+	+
K_K05	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Opanowanie na poziomie zadowalającym wiadomości, umiejętności i kompetencji literaturoznawczych objętych programem nauczania szkoły średniej, znajomość języka angielskiego na poziomie umożliwiającym osiągnięcie efektów kształcenia.

Cele kształcenia

Kurs stanowi zwięzłe wprowadzenie w poetykę dzieła literackiego. Zakres tematyczny obejmuje wybrane zagadnienia związane z analizą i interpretacją tekstu literackiego – form prozatorskich, dramatu i poezji. Do analizy wykorzystuje się zasadniczo utwory powstałe w języku angielskim, niemieckim i polskim. Omawiane będą także: pojęcie filozofii literatury oraz najważniejsze teorie krytyczno-literackie, a także specyfika samej dyscypliny naukowej – literaturoznawstwa i jej subdyscyplin (historii literatury, teorii literatury i krytyki literacka).

Treści programowe

Wprowadzenie: czytanie literatury, czym jest literatura? jaki jest status utworu literackiego? gatunki i konwencje literackie; autor – świat przedstawiony – czytelnik; wersyfikacja i stylistyka (poezji angielsko- i polskojęzycznej); metafora, alegoria, symbol oraz inne figury stylistyczne; archetyp i mit; narracja i fabuła; czytanie poezji, prozy i dramatu; wybrane teorie krytyczno-literackie (np. poetyka Arystotelesowska, formalizm, psychoanaliza, strukturalizm, semiotyka, postmodernizm, itd.); literatura dla dzieci i młodzieży.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

- Baldick, Chris. The Oxford Dictionary of Literary Terms, 3rd ed. Oxford 2008.
 Bertens, Hans. Literary Theory. The Basics. 2nd ed. London and New York 2008.
 Cuddon, J. A. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory, 4th ed., ed. C. E. Preston. London 1999.
 Handke, Ryszard. Poetyka dzieła literackiego. Warszawa 2008.
 Klarer, Mario. An Introduction to Literary Studies. 3rd edition. London and New York 2013.
 The Routledge Dictionary of Literary Terms. Eds. Peter Childs and Roger Fowler. London and New York 2006.
 Słownik rodzajów i gatunków literackich. Ed. Grzegorz Gazda. Warszawa 2012.
 Słownik terminów literackich, ed. Janusz Sławiński, 2nd ed. Wrocław-Warszawa- Kraków-Gdańsk-Łódź 1988.
 The John Hopkins Guide to Literary Theory and Criticism. Eds. Michael Groden, Martin Kreiswirth and Imre Szeman. Baltimore and London 1994 (i późniejsze wydania; tekst słownika jest także dostępny w internecie: <https://litguide.press.jhu.edu/>).
 Jeßing, Benedickt, Arbeitstechniken des literaturwissenschaftlichen Studiums, Ditzingen 2005 (fragmenty).
 Neuhaus, Stefan: Grundriss der Literaturwissenschaft, UTB 2477, Tübingen und Basel, 2003 (fragmenty).

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Burzyńska, Anna, Paweł Markowski: Teorie literatury XX wieku. Kraków 2009.

Culler, Jonathan, Literary Theory: A Very Short Introduction, Oxford 2011 / Literaturtheorie. Eine kurze Einführung, Stuttgart 2004 / Teoria literatury, tłum. M. Basaj, Warszawa 2004.

The Norton Introduction to Literature. Shorter Third edition. Eds. Carl. E. Bain, Jerome Beaty and J. Paul Hunter. New York-London 1982 (i inne wydania).

Lodge, David, and Nigel Wood, eds. Modern criticism and Theory. A Reader. 3rd edition. London and New York 2013.

Podręczniki niemieckojęzyczne:

Grundzüge der Literaturwissenschaft, hrsg. von H. L. Arnold und H. Deterin, München 2002. (5. Aufl.).

Leksykony:

Best, Otto F.: Handbuch literarischer Fachbegriffe, Fischer, Frankfurt/M 1994.

Frenzel, Elisabeth: Motive der Weltliteratur, Stuttgart 1992.

Hawthorn, Jeremy: Grundbegriffe moderner Literaturtheorie, UTB 1756, Tübingen und Basel 1994.

Metzler Literatur Lexikon. Begriffe und Definitionen, hrsg. v. Guenter und Irmgard.

Schweikle, Stuttgart 1990 (2).

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W11

K_U02, K_U04, K_U05, K_U07, K_U09

K_K01, K_K03, K_K05

Wiedza

Student:

K_W03: ma orientację w powiązaniach literaturoznawstwa – ze szczególnym uwzględnieniem literaturoznawstwa anglojęzycznego i niemieckojęzycznego – z wybranymi obszarami psychologii i socjologii;

K_W04: zna zaawansowaną współczesną terminologię literaturoznawczą w języku niemieckim i angielskim;

K_W05: ma zaawansowaną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań literackich – ze szczególnym uwzględnieniem literaturoznawstwa anglojęzycznego i niemieckojęzycznego – oraz ich tendencji rozwojowych w wymienionych kręgach językowych na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci;

K_W07: ma zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii i kanonu literatury niemieckojęzycznej oraz anglojęzycznej;

K_W11: zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej.

Umiejętności

Student:

K_U02: posiada zaawansowane umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie literaturoznawstwa anglojęzycznego i niemieckojęzycznego;

K_U04: potrafi rozpoznawać problemy teoretyczne z zakresu literaturoznawstwa oraz innych dyscyplin naukowych, takich jak socjologia i psychologia, właściwych dla specjalności w ramach tzw. interdyscyplinarności;

K_U05: potrafi poprawnie posługiwać się pojęciami z zakresu literaturoznawstwa w językach angielskim i niemieckim;

K_U07: umie interpretować utwory literackie za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesach historyczno-kulturowych zachodzących na terenie angielskiego i niemieckiego obszaru językowego;

K_U09: formułuje w mowie i piśmie tezy interpretacyjne oraz podstawowe problemy teoretyczne, wykorzystując właściwą terminologię w języku angielskim i niemieckim.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K_K01: pracuje w grupie, przyjmując w niej różne role, jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej tłumacza i wymagania tego od innych;

K_K03: efektywnie organizuje swoją pracę (czytanie, analiza, interpretacja, prezentacja) i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania;

K_K05: rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu kulturalnym i kulturowym oraz zachęcania innych do kontaktów z językami obcymi (zwłaszcza angielskim i niemieckim) oraz kulturą krajów angielskiego i niemieckiego obszaru językowego, jak również myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, dba o dorobek i tradycję zawodu tłumacza.

Kontakt

piotr.kallas@ug.edu.pl